

NOVA ZORA

Izlazi jedanput mjesečno. Godišnja pretplata D 24.— Oglasi se računaju po cijeniku. Uredništvo i uprava: Ribarski put 680/II
Telefon interurban br. 43.

Godina I.

Šibenik, 13. lipnja 1930.

Broj 2.

SVEČANA POSVETA STARO-KATOLIČKE CRKVE U KRAPNJU

U nedjelju 11. pr. mj. obavljena je na svečan način posveta Staro Katoličke Crkve i zvonova u Krapnju kraj Šibenika.

I ako su vremenske prilike bile vrlo nepovoljne kroz cijelu sedmicu prije svečanosti, u nedjelju je osvanuo dan, ko stvoren za ovako rijetku i značajnu svečanost na našem plavom Jadranu.

Što se više približavao dan posvete Crkve, u toliko je od dana u dan rastao i sve veći interes i to, ne samo kod naših vjernika i prijatelja iz Šibenika i Krapnja, već i kod svih iz okolnih mjesta.

Svečanosti je uzelo učešća preko 2000 osoba. Što ujutro, što poslije podne, otputovalo je iz Šibenika za Krapanj pet punih parobroda svijeta, ne računajući mnogobrojne automobile, autobuse, motorne čamce, ribarske ladje i t. d.

Cijeli dan protekao je u veselom i srdačnom bratskom raspoloženju, u znaku jedne velike vjerske i narodne manifestacije.

DOČEK GOSTIJU U ŠIBENIKU

Još uvečer, na dan prije same svečanosti, stigli su iz Zagreba brzim vozom g. Dr. Dragutin Tomac, advokat i predsjednik Duhovnog Suda H.S.C. sa suprugom predsjednika zagrebačke Župe g.đom Lončar. Iste večeri stigao je iz Splita g. Niko Petrić, konzultor sa gospođom. U nedjelju ujutro oko 7 sati bili su sakupljeni na željezničkoj stanici svi članovi ovdašnjeg Župskog Vijeća sa g. Dr. Tomcem i g. N. Petrićem. Sam doček imao je čisto služben karakter, izbjegavajući naročitih parada. Među prisutnima, koji su očekivali dolazak gostiju, zapaženi su, sreski načelnik g. Stipanović, policijski kapetan g. Čatipović i opć. prisjednik g. Trlaja.

Oko 7.30 sati stigao je brzi voz iz Zagreba i poslije izmjeničnih pozdrava i upoznavanja, gosti su se odvezli u Hotel „Krka“, gdje se je očekivalo na odlazak za Krapanj. Iz Zagreba su stigli g. Marko Kalogjera, biskup H.S.C., Prof. Stjepan Haberštok, župnik zagrebačke Župe Sv. Križa, g. Janko

Hitrec, sekret. Direk. Pošta i Teleg. svećenik H.S.C. i g. Ivelić, predsjednik Župe iz Ljubije. Oko 8 sati stigao je iz Splita veliki autobus, iskićen sav zastavama, sa preko 50 vjernika Starokat. Župe Grgura Ninskog u Splitu, predvođeni od predsjednika Župnog Vijeća, g. Kap. Vuškovića.

ODLAZAK U KRAPANJ

Tačno u 8 i pol sati, Biskup u pratnji svećenstva, delegata pojedinih Župa i članova splitskog i ovdašnjeg Župskog Vijeća, ukrcao se je na parobrod Jadran. Plov. „Velebit“, dok su se ostali izletnici ukrcali na parobrod „Nehaj“.

Dan lijep i sunčan, a k tomu mirno more, pružalo je ugodno putovanje, U veselom raspoloženju, praćeni od mnoštva iskićenih ladja, pozdravljeni poklicima iz hiljadu grla, uz pucanje mužara i gruvanje topova, parobrodi su pristali uz obalu. Obala Krapnja pružala je veličanstveni prizor. Na samom gatu podignut je bio veliki slavoluk iskićen zelenilom i držav. zastavama, dok su duž cijele obale bili zasadjeni mnogobrojni barjaci. Nepregledno more naroda sleglo se na obalu, da vidi svog prvog narodnog Biskupa. Kad je Biskup izašao, prišli su mu članovi tamošnjeg Župskog Vijeća, na čelu sa predsjednikom g. Ivom Jurićem i dušobrižnikom g. Vjek. Kružičevićem, koji je zaželio dobrodošlicu svim prisutnima, ističući zadovoljstvo cjelokupnog naroda nad ovim značajnim danom, kada poslije čitavih hiljadu godina napora i patnje, stupa po prvi put na tlo Krapnja prvi naš narodni Biskup.

Zatim se je tormirala

OGROMNA POVORKA

koja se je kroz guste špalire naroda uputila prama crkvi, gdje je odmah zatim izvršen

BLAGOSLOV ZVONOVA I CRKVE

kojeg je obavio Biskup uz asistenciju, a iza toga je slijedila svečana služba Božja, koju je služio Biskup uz asistenciju gg. svećenika: Nike Petrića, župnika-konzultora iz Splita, Prof. Haberštoka iz Zagreba, Janka

Hitreca iz Zagreba, Vjek. Kružičevića, župnika iz Krapnja i djakona Pavla Bakovića iz Splita. Pjevao je dobrovoljni pjevački zbor iz Šibenika. Za mise držao je Biskup propovijed, a iza mise govorili su u ime Župa iz Dalmacije g. Niko Petrić, u ime zagrebačke Župe sv. Križa g. Prof. Haberštok i u ime Župa iz Bosne g. Ivelić. Blagoslovu zvonova i Crkve, kao i svečanoj službi Božjoj, prisustvovali su: kao predstavnik Ministra pravde i Bana primorske banovine, sreski načelnik u Šibeniku g. Stipanović; kao zastupnik općine g. Trlaja, opć. prisjednik; kao predstavnik vojske art. poruč. g. Stude. Crkva je bila dupkom puna svijeta. Na svakom licu opažala se neobična radost, a jedan sedamdesetgodišnji starac lijevaše suze od radosti, što je eto, kaže, prije svoje smrti doživio, da sluša sv. Misu prvi put u svom živom narodnom jeziku.

Time je jutarnja svečanost završena, pak su se učesnici povratili u Šibenik, gdje je u posebnom salonu Hotela „Krke“ priređen

ZAJEDNIČKI RUČAK

Medju prisutnima, na ručku su bili i predstavnici vojnih i civilnih vlasti, kao i predstavnici štampe. Za vrijeme ručka izmjenilo se je više govornika. Prvi je govorio biskup g. Kalogjera nazdravivši Kralju i Jugoslaviji, zahvaljujući Krapnjanima i Šibenčanima na njihovom požrtvornom radu, željom, da uskoro sličnu svečanost doživi i u Šibeniku. Zatim su još govorili g. Dr. Tomac, kap. Vušković i g. Niko Petrić. U ime općine govorio je g. Trlaja opć. prisjed.

POSLIJE PODNEVNA SVEČANOST

Poslije zajedničkog objeda, u 3 i pol sata, gosti su se povratili u Krapanj, gdje je u 4 i pol sata održana večernja sa zahvalnicom „Tebe Boga hvalimo“, koju je

služio Biskup uz asistenciju. Iza toga je održao uspješno predavanje o Starokatoličkoj Crkvi g. Dr. Drag. Tomac, a zatim je obavljeno krštenje nekoliko djece.

POVRATAK U ŠIBENIK

Uvečer oko 7 sati uz pucjavu mužara i gruvanje topova, parobrodi su lagano napuštali krapanjsku obalu, praćeni oduševljenim poklicima mnoštva Krapnjana, koji su preko cijelog dana nastojali da gostima što bolje ugode.

U 8 sati parobrodi su pristali uz šibensku obalu, pozdravljeni od više hiljada građana, koji iščekivahu dolazak izletnika. Poslije opetovanih poklika Kralju, Jugoslaviji i Starokatoličkoj Crkvi, izletnici iz Šibenika su se razišli, dok su se učesnici iz Splita i okolnih mjesta odvezli neki autobusima, a neki željeznicom svojim kućama, noseći prijatnu uspomenu sa ove svečanosti, koja je protekla u najvećem oduševljenju.

Time je završena ova velebna svečanost, kakve Krapanj nije davno upamtio, a u kojoj se je manifestovala zajednička, nesalomljiva volja, za jednim novim periodom našeg vjerskog i nacionalnog života.

—0—

Iste večeri više predstavnika H.S.C. našlo se je sa Biskupom na intimnoj večeri, pak je tom prigodom palo više zdravica.

Dok su neki učesnici iste večeri otputovali iz Šibenika, Biskup g. Kalogjera učinio je sutradan posjetu sreskom i općinskom načelniku, zatim komandantu mjesta i komandantu mornarice, te pravosl. episkopu g. D.ru Hajdinu, pak je uvečer brzim vozom otputovao iz Šibenika za Zagreb.

Sa svečanosti upućeni su pozdravni telegrami: Nj. Vel. Kralju Aleksandru I., g. Predsjedniku vlade Petru Živkoviću, g. Ministru pravde D.ru Milanu Srškiću i Banu primorske banovine g. D.ru Tartagli.

AGILAN RAD STARO-KATOLIČKE ŽUPE U ŠIBENIKU.

PREDAVANJA G. PROF. MARKA SINOVIĆA — PRVA SLUŽBA BOŽJA U ŠIBENIKU.

Od 17. maja do 1. juna, boravio je u Šibeniku g. Prof. Marko Sinovič, svećenik H. S. C. Za vrijeme svog kratkog boravka u našem gradu, g. Prof. Sinovič održao je niz predavanja u dvorani Starokatoličke bogomolje. Tako je 22. maja u 9 sati uvečer održao predavanje o »Nacionalno-socialnim principima Starokatoličke Crkve«; 23. maja o »Vatikanskom Saboru i biskupu Strossmayeru«; 24. maja dao je odgovor na famozni letak »Hrvati-Katolici« izdan od Hrv. Kat. Nar. Saveza; 27. maja govorio je o »Detaljnjoj organizaciji Hrv. Starokatoličke Crkve«.

Bez naročitih oglasa i poziva, dvorana je bila sve večeri puna vjernika i prijatelja H.S.C., koji su naro-

čitim interesom pratili ovako važna predavanja, nagradivši predavača redovito burnim aplauzom.

U nedjelju 24. juna u 10.30 sati ujutro, g. Prof. Sinovič služio je prvu sv. Misu u našem gradu. Za sv. Mise držao je propovijed, a sa hora je pjevao pjevački zbor naših težaka i radnika pod vodstvom g. Čatlaka iz Mandaline. Služba Božja je održana takodjer i na Spasovo 29. maja, kao i u nedjelju 1. juna, te će se i unapred svake nedjelje i blagdana redovito vršiti.

Bogomolja je bila sve dane dupkom puna svijeta tako, da se je čak pokazala i premalenom da primi toliki broj posjetilaca.

SUKOB VELIKE BRITANIJE I VATIKANA

Sukob Velike Britanije i Vatikana, nastao je zbog napetih odnošaja između malteške vlade i tamošnjih rimokatoličkih biskupa. Biskupi su naredili svećenstvu, da ne smiju podjeljivati sv. sakramente onim vjernicima, koji glasuju za britskog vladinog kandidata. To je tako razdražilo malteške autonomiste, da je vatreni atentator Müller pokušao da ubije predsjednika malteške vlade Lorda Stricklanda. U tome nije uspio, ali to je dovelo do prekida između Velike Britanije i Vatikana. I to bi bio jedan od »uspjeha« Lateranskog Ugovora.

Povodom toga zagrebačke »Novosti« u broju od 17. i 18. ov. mj. pod naslovom »Malta i dvije vele-vlasti« i »Malta kao Gibraltar« donose od svog izvjestitelja g. Branka Jovanovića između ostaloga i ovo :

„Dvije po snazi oprečne, ali po rezultatima složene imperije, zbog ovog sitnog mediteranskog ostrva, uhvatile su se u koštac. Tek — tragično je, da se duhovna imperija starodrevnog Rima u ovom pitanju, stavila otvoreno na stranu talijanskog fašističkog imperijalizma. Ova tvrdnja može da izgleda vrlo gruba za one, koji ne poznaju sadašnje prilike na Malti. Jer ona znači i optužbu. A ja sam toga potpuno svjestan i pokušaću, da ovakvu tvrdnju potkrijepim činjenicama.

Danas na Malti postoje tri stranke : konstitucionalisti i labouristi, pristalice engleske politike, koju sprovodi predsjednik malteške vlade Lord Strickland i nacionalistička (klerikalna), potpuno orijentisana prema papinskom i fašističkom Rimu, na čelu sa sirom Ugom Mifsudom.

„Preko religije, koja je bila vezana uz talijanski nacionalitet, i šta više fašizam, Talijani danas postavljaju problem talijanske Malte. Slično kao što će, možda već sutra, dokazivati, da su na pr. Oran, Benisaf, Tanger, Alžir, Cassablanka, autentične talijanske interesne sfere.

Ovo, što se danas radi na Malti, posredstvom dijela svećenstva, dobra je poduka za Engleze. Možda će mnogo lakše i nas, Jugoslavene shvatiti, kada nizom godina, tvrdimo i dokazujemo svoj nacionalni posjed Dalmacije. I, ponavljam, treba doći na Maltu, pa se uvjeriti, da Maltežani nemaju nikakve veze sa Talijanima. Da su zasebna narodnost — potomci starih Feničana — da im je jezik savršeno opraćen talijanskom“.

„Sa izbijanjem vjerskog sukoba na Malti, pojavljuje se istovremeno i otvorena talijanska agitacija, preko talijanskih došljaka kuferaša, klerikalnih nacionalista i italofilskog klera. Pored spomenutih biskupa, vrhovni vodja malteških klerikalaca, Sir Ugo Mifsud, izlazi otvoreno u javnost sa parolom, da je Malta talijanska, i za talijanski fašizam na ostrvu. Drugi vodja klerikalno-nacionalističke partije, direktor talijanskog lista »Malta«, g. Enrico Mizzi, preko stupaca svog lista, od časa izbijanja vjerskog sukoba, dokazuje potrebu talijanskog fašizma na Malti, dakle potrebu pripojenja ostrva Mussolinijevoj Italiji. Sa crkvenih

govornica agituje se u istom smislu ; kler, sa malim izuzecima, napušta osnovnu dogmu religije i takodjer stupa u borbu i agitaciju protiv Velike Britanije“.

„Lord Strickland, poslije svih peripetija u sukobu, koje su revolucionirale i ustalasale narodne mase, podijeljenje u dva tabora, puna uzajamne mržnje, rješava se, sa pozadinom guvernera Malte, generala Du Kane-a i londonske vlade, da presječe onu agitaciju, koju vodi svećenstvo i klerikalna (nacionalistička) stranka, a koja ide za fašiziranjem Malte, u talijanskom smislu. Malteško svećenstvo je iskoristilo svoj naročiti povlašćeni položaj i, stojeći u direktnom kontaktu sa Rimom i u jednom i drugom smislu, otpočelo je odavna sa propagandom, podupirano svećentvom, koje je bilo naročito slano iz Italije, da vrši svete funkcije na Malti, na uštrb engleskog posjedovanja Malte“.

„Malta je postala interesantna tačka, u koju su uprte oči čitave Evrope. Jer, nije samo u pitanju lokalno-malteški sukob lorda Stricklanda sa malteškim klerom i klerikalcima. U pitanju je mnogo dalekosežniji sukob između Britanske Imperije i Sv. Stolice. Britanska vlada, baš zbog događaja na Malti opozvala je svog poslanika pri Sv. Stolicu Chiltona i odmah ga naimenovala za poslanika u Čileu. Već sam ovaj akt pokazuje, da britanska vlada ne namjerava da postavi kroz skoro dogledbu vrijeme svog novog predstavnika kod Vatikana. Šta više, ovdje, u upućenim krugovima, bliskim lordu Stricklandu, govori se, kao o vrlo vjerojatoj soluciji, o mogućnostima prekida diplomatskih odnosa između Velike Britanije i Sv. Stolice. A da se pristupa energičnim mjerama, pa moguće i grubim solucijama, najboljim je dokazom, da britanska vlada u svemu odobrava čitav dosadašnji rad lorda Stricklanda“.

„Protuklerikalni pokret se naglo širi, bez diranja u religiju. Maltežani hoće, u svojoj ogromnoj pretežitosti, da se odupru umjetnom importiranju talijanskog fašizma i u vladinim krugovima postoji bojazan, da ova protuakcija ne zauzme i neželjene srazmjere. Talijani su počeli sa slanjem talijanskih novinara, koji pune stupce talijanske štampe člancima o talijanskoj Malti. — Njihovo pisanje izaziva revolt kod većine Maltežana i malteška policija ima dosta brige sa ovim neloyalnim došljacima.

„Malteški italofili vrlo često putuju u Rim, gdje se na nama dobro poznati način manifestuje za talijansku Maltu. Pored svećenstva i vodja klerikalaca, gg. Mizzi-a i bivšeg klerikalnog ministra Buhagiara, advokat Nicolo Delia, sa kojim sam imao prilike da se upoznam i razgovaram, prilikom svog nedavnog boravka u Rimu javno je izjavljivao, da su Maltežani potomci Talijana, da misle kao Talijani, da se nose kao Talijani. G. Mizzi opet preko lista »Malte« gotovo svakodnevno iznosi programatsku ideologiju nacionalističke stranke, za koju kaže, da se bori za talijanstvo Malte.

BRZOJAVNI POZDRAVI PRIGODOM POSVETE STARO-KATOLIČKE CRKVE U KRAPNJU

Župsko Vijeće Hrv. Starokatol. Župe Šibenik — Krapanj, primilo je prigodom posvete svoje Crkve u Krapnju, više brzojavnih pozdrava iz raznih krajeva naše Države, i to:

Iz Zagreba: „Pozdravljamo živ uspjeh svijesti kršćanstva, rodoljublja, požrtvornosti prve Crkve na Jadranu, zdravo bili starokatolička braćo.

Predsjedništvo Župe Hrvatske
Starokatoličke Crkve
Ljudevit Lončar, Franjo Šek“

„Živili svijesni građani Petra Krešimira, napred sljedbenici Grgura Ninskoga.

Gjuro Grkoković, Stjepan Slunjski.“

»Bratski pozdravljamo sakupljenu braću na nepobjedivom Jadranu; cvala napredovala Starokatolička Crkva na slavu Krista i hrvatstva.

Za Akcioni Odbor za gradnju Crkve
u Zagrebu.

Pročelnik Cilinger, poslovođa Jakovljević.“

»Vaše pregnuće blagoslovio Bog, slava prvoborcu Grguru Ninskomu, živio prvi nasljednik mu Biskup Marko, pozdrav braći Krešimirovog grada sa okolicom.

Petar Slj. Jakovljević.“

Iz Sušaka: »Današnjoj Vašoj slavi duhom prisutni, srdačno čestitamo, uvjereni da će Dalmacija razumjeti ideju velikih Biskupa Kancelara Grgura Dobre, mučenika Gospodnetića i lužonoše Strossmayera.

Za Župno Vijeće Sušak:
Vuković — Zagorac“.

Iz Sarajeva: »Duhom sudjelujemo slavlju, divimo se Vašoj agilnosti, želimo sretne daljnje uspjehe, živili!

Župno Vijeće: Petrović - Miličević“.

Iz Beograda: »U današnjem danu pozdravljamo novu pobjedu Grgura Ninskog, živio Krapanj!

Župno Vijeće“.

»Bog dao da Krapanj bude Zvezda Danica duhovnom oslobodjenju našeg naroda na Jadranu, živjeli Krapnjani - Šibenčani!

Prof. dr. Kalogjera“.

»Pridružujem se današnjem veselju željom, da se po cijeloj Dalmaciji proširi naš pokret.

Merčep.“

Iz Zemuna: »Srdačno čestitamo današnje Vaše bratsko slavlje.

Predsjednik Starokatoličke Župe
Anton Sipković.“

Naše vijesti

Novopećeni „Katolik“. Poznati jacobacaš Felicinović, prefekt rim. sjemeništa, poslije provedene »uspjele« demonstracije protivu Starokatolika, pokrenuo je i svoj list »Katolik«, čiji je prvi broj izašao otrog nekoliko dana. Cijena je listu Din. — 50. Bogata su ta gospoda! O sadržaju da i ne govorimo! Kao što smo se mogli i nadati, g. Felicinović udara svom žestinom na Starokatolike nazivajući ih »hereticima«, »raspocicama« i t. d. Daklem, stare metode! Između ostalog »kršćanskog« sadržaja, g. Felicinović objavljuje i jedan članak pod naslovom »Tko je Papa?« i jedan članak pod naslovom »Biskup Strossmayer i Starokatolici«. Za sada puštamo g. Felicinovića, da se stime zabavlja po miloj volji, a kad svrši, »žalimo«, ali mu unapred poručujemo, da neće ni on, kao ni njegovi prethodnici, imati tu sreću, da »Svetog Oca«, »vrhovnog poglavara« i »nepogrešivog učitelja« zaštiti i prikaže u drugom svijetlu nego što jest, kao ni biskupa Strossmayera za »odanog sina« rimskog Pape. Mi žalimo trud i nastojanja g. Felicinovića, a ujedno žalimo što ćemo biti primorani da dademo odgovor na pitanja o kojima su raspravljali najistaknutiji auktoriteti-učenjaci naši i strani i koji su već davno opovrgli i pokopali ono, što g. Felicinović hoće ponovno da dokazuje. G. Felicinoviću »sretan put«, a u dojučem broju, po mogućnosti, razgovorićemo se!

Euharistički Kongres u Kartagi. Ove godine slave Francuzi stogodišnjicu svojeg posjeda Algira i Tunisa. U isto doba rimska Crkva priređuje u Kartagi svjetski enharistički kongres. Papin delegat za kongres dolazi u Kartagu ne na francuskom parobrodu, kojeg mu je francuska vlada stavljala na raspolaganje, već na talijanskom parobrodu i pod talijanskom zastavom. To je izazvalo reakciju kod rodoljubnih Francuza. I tako vodeći krugovi svugdje i svakom prigodom hoće da pokažu svoj talijanski karakter.

Izjednačenje Kalendara. Kroz kratko vrijeme sastati će se na Svetoj Gori ekumenski sabor sviju pravoslavnih crkava. Na dnevnom je redu i reforma pravoslavnog Kalendara. Ima temeljite nade, da će bugarska i Srpsko-pravoslavna Crkva pod vodstvom svog umnog i naprednog patrijarha Nj. Sv. Varnave izjednačiti julijanski sa gregorijanskim Kalendarom i na taj način ukloniti jednu od glavnih zapreka duhovnog ujedinjenja sviju Jugoslavena.

Nezakonita djeca. Katolička Austrija nosi rekord u broju nezakonite djece, tako da dostiže 25% sviju porođaja. Statističar Dr. Hecke iznosi tome razne razloge, a zaboravlja dva glavna razloga i to: zastarjeli austrijski bračni zakon, po kojem brakovi jesu nerazriješivi, i obvezatni Celibat klera.

Iz Dubrovnika: „Radosnim srdom se pridružujemo pobjedi istine i pravde, prigodom sutrašnjeg velikog narodnog blagdana posvećenja prve narodne Starokatoličke Crkve na Jadranu.

Starokatolici Dubrovnika.“

»Duhom učestvujem proslavi čestitajući svjesnim mještanima, da su prigrlili narodnu Crkvu, jer Hrvatu nije mjesto u latinskoj Crkvi, živjeli!

Nađučitelj Antonioli.

Iz Stona: »Duhom prisustvujemo posveti naše nacionalne Crkve, dao Bog da ovaj početak bude putokaz k vjeri Kristovoj i nacionalnoj svijesti.

Starokatolici.«

Iz Bogomolje: »Tjelesno spriječeni, dušom, srcem prisustvujemo današnjem veselju pobjede i iskrenosti nad farizejstvom od Krista toliko osuđenim.

Župsko Vijeće:

Barbarić - Krpan.“

Iz Novog Sada: »Župna Vijeća Subotice, Maloga Idioša, Organizacije Novi Sad, Srbobran, Čurug, šalju iskrenu čestitku prigodom prvog starokatoličkog hrama na Jadranu.

Čerček«.

Iz Splita: »Čestitam Krapnjanima na posveti Crkve, dao Bog da primjer Krapnjana posluži ostaloj nacionalnoj Dalmaciji, kao luč vjerske i nacionalne istine.

Petrić Ljubomir.

Župno Vijeće H.S.C. Šibenik -- Krapanj ovim putem svima najtoplije zahvaljuje na gornjim iskrenim čestitkama.

PISMO NAŠEG PRIJATELJA IZ TURSKJE.

Župno Vijeće Starokatoličke Župe Šibenik — Krapanj, primilo je prigodom posvećenja svoje crkve u Krapnju, od g. Stjepana Miška iz Adane, republike Turske, pismo, koje ovdje u cijelosti donosimo:

»Draga braćo, starokatolici!

Prigodom posvete vaše novosagrađene Starokatoličke crkve, radujem se tomu ništa manje nego vi sami, koji ste ju s vašim marom i trudom sagradili — ne možda zato, da ću i ja kadgod u nju doći da čujem svetu misu u narodnom živom jeziku, nego što me raduje svaki pa i najmanji napredak i proširenje drage mi Starokatoličke Crkve. Ova vaša svečanost — velika je — ona je i meni isto tolika svečanost, iako sam u Turkiji i ne mogu joj prisustvovati. Čestitam vam na uspjehu i mnogo vam zahvaljujem na radu i nadam se, da nećete na tomu prestati, nego da ćete istim marom svoj rad nastaviti u korist nam Starokatoličke Crkve, i nadam se, da će se i drugi u vas ugledati i da ćedu Vas slijediti.

Dao Bog!

Primite bratski pozdrav

STJEPAN MIŠAK«.

G. Stjepan Mišak je veliki prijatelj Starokatoličke Crkve. Iako u tuđini, daleko od nas, on veseljem prati svaki i najmanji napredak njezin. Od svojih skromnih prihoda, koje svakidašnjim teškim radom uštedi, šalje redovito po nekoliko turskih lira kao svoj prilog i pretplatu za službeno glasilo H. S. C. „Starokatolik“.

Veselilo bi nas, kad bi se i druga naša braća, raštrkana po dalekim krajevima svijeta, ugledala u ovog našeg odličnog prijatelja - rodoljuba, pak bilo kojim načinom doprinijela, da naš rad i naša nastojanja budu što skorije krunisana potpunom pobjedom, na trajnu sreću i zadovoljstvo naroda našeg.

CRKVENI SABOR H. S. C. U ZAGREBU

Ovogodišnji Crkveni Sabor (Sinoda) Hratske Starokatoličke Crkve održan je u Zagrebu 15. lipnja ov. g. pod predsjedanjem biskupa Marka Kalogjera. Učestvovalo je 20 svećenika i 36 delegata Župa iz svih krajeva naše domovine. Neki su brzojavno opravdali odsutnost izrazujući potpuno povjerenje biskupu i Sinodalnom Vijeću odobravajući sve zaključke Sabora. Kao izaslanici Ministra pravde Saboru su prisustvovali, pomoćnik bana savske banovine g. Sava Stojanović i inspektor Ministarstva pravde g. Hranisaljević. Prisustvovao je i izaslanik policije g. Dr. Klinčić, koji ove godine nije imao prigode da ureduje, jer — kao do sada nikada — na saboru je vladala sloga i jednodušnost.

Sabor je otvorio biskup — predsjednik, koji je u svom iscrpnom referatu prikazao rad Sinodalnog Vijeća i stanje Crkve od posljednjeg sabora, Naročito sa zadovoljstvom konstatuje kako su sve poteškoće u Crkvi svladane i kako se je manjina nezadovoljnika pokorila i ponovno povratila i time da je konačno uspostavljeno potpuno jedinstvo u Crkvi. Ujedno ističe, da je državna vlast unijela u držav. budget prvi doprinos za osnutak starokat. bogoslovije gdje bi se odgajao svećenički podmladak, što se naročito osjeća potrebnim uslijed naglog porasta vjernika. Primljeno je u kler Crkve nekoliko novih svećenika, a konzultorom je imenovan splitski župnik g. Niko Petrić.

Koliko iz izvještaja biskupovog, toliko iz svih ostalih, opazio se je svuda veliki napredak i razvoj Starokat. Crkve.

Radi nedovoljnog prostora osvrnut ćemo se po-tanje u dojučem broju.

Širite „NOVU ZORU“

STAROKATOLICIZAM U ITALIJI.

PROF. ERNESTO BUONAIUTI.

Nazad tri godine bio je suspendiran i eskomuniciran od svete Stolice glasoviti talijanski svećenik i profesor rimske Univerze Don Ernesto Buonaiuti. On je držao javna predavanja ne samo na Univerzi, već kad mu je to bilo zabranjeno, on je nastavio, da okuplja mladost u svojem stanu, i da ih oduševljava za ideje primitivnog i nepatvorenog kršćanstva.

Prof. Ernesto Buonaiuti u glavnom uči slijedeće:

1. Rimokatolička Crkva onakova, kakva se je sistematizirala poslije Tridentinskog Koncila, ne može da živi i opstoji, jer je u protivnosti da Kristovom naukom i starokršćanskom predajom.

2. Konstantinova konverzija bila je uzrokom mnogih zala u Kristovoj crkvi. Crkva se je prilagodila željama i interesima mogućnika, tako da rimski Pape nijesu se u ničem razlikovali od rimskih Imperatora.

3. Moji najveći neprijatelji jesu OO. Isusovci, i oni imaju velikog upliva u svim crkvenim stvarima, pa i u onim od kojih bi morali da stoje daleko.

4. Ja sam rimljanin i po rodu i po odgoju, ali ja sam došao do dubokog uvjerenja, da Rim ne može više da prednjači svijetu, jer on je izvan vremena, i on ne osijeća nove zakone vremena.

5. Ja vjerujem u jedinstvo, ali u ono prvotno jedinstvo crkava, u duhovnu uniju svih naroda. Ali vjerujem i u to, da nije rečeno, da ta unija dolazi od katolicizma od Rima.

6. Ja sam već na čistu, da se sa rimokatoličkom crkvom, onakovom kakova je danas nemože da ra-

di. Svaki pokušaj reforme iznutra nemoguć je. Ne preostaje mi drugo, nego da radim izvana.

7. Ja vjerujem u bratimstvo Naroda, bazirano na religioznoj i duhovnoj obnovi čovječanstva, daleko od pojedinačkih crkava. Vjerujem u jedinstvo sviju crkava kako je to napisano u trećem poglavlju Pavlove poslanice Galaćanima: »Uistinu vam kažem, da više ne postoji ni Židov, ni Grk, ni rob, ni slobodan, ni muškarac ni ženska, jer ste svi vi samo jedno čovječje tijelo u Isusu Kristu.«

Ovo su u glavnom ideje i nauka velikog učenjaka i dubokog teologa prof. E. Buonaiuti, radi čega je došao u sukob sa rimskom crkvom, odnosno sa OO. Isusovcima. Utješljiva je pojava, da tu nauku u glavnom naučava i starokatolička crkva i da se je ova nauka pojavila u samom papinomu Rimu, gdje imade veliki broj pristaša među talijanskim akademičarima i mlađem svećenstvu.

Prof. don Ernesto Buonaiuti, radi svojeg starokršćanskog vjerovanja i naučavanja, proklet je i izoptčen iz rimske crkve, ali za to on ne prestaje da i dalje bolno vapi i uzdiše: »*Natrag u primitivno kršćanstvo, kad se je ono još nalazilo u malenim komunama, u bratskim zajednicama, kada je Kristova riječ naslade i spasa, nade i vjerovanja bila daleka, daleka od svakog tormalizma i farizejizma, kada je Pavao oduševljavao neofite i kada se je po Celiju u katakombama i starim bazilikama čuo glas prvih mučenika i svjedoka Kristove Objave.....*

Niko Petrić, konzultor

„U DUHU KRISTOVE NAUKE“

OSVRT NA FIJASKO DEMONSTRACIJE RIMOKATOLIČKIH SVEĆENIKA I SJEMENIŠTARACA
AKCIJA RIMSKO-LATINSKE CRKVE.

Prigodom proslave posvećenja Staro-katoličke Crkve 11. pr. mj., jedna neznatna grupa rimokat. svećenika i sjemeništara sa nekoliko nesvijesnih žena, u svemu njih oko 50 na broju, predvođeni od rim. popa Radića i prefekta sjemeništa Felicinovića, poduzeše da svim nedopuštenim sredstvima ometu ovu veliku vjersko-narodnu manifestaciju.

U tu svrhu, još na dan prije same svečanosti, filijala »Katoličke Akcije«, neki Hrv. Kat. Nar. Savez, izdao je famozni letak, »Hrvati Katolici«, letak pun uvreda, kleveta i laži. Preko noći izlijepiše grad novim letcima sa natpisom »Živio Papa«! U nedjelju pak ujutro, za vrijeme dok se je Biskup i pretstavnici H.S.C. vozili automobilima sa željez. stanice na obalu, ta grupa poče iz svega glasa da viče: »Živio Papa«, »Živio Rim«, htijući time izazvati nered, a čulo se je i nekoliko poklika u korist naše susjedne »prijateljice« tako, da je čitava ova nazovi-demonstracija izgledala više kao neka manifestacija u korist naših »prijatelja« s one strane Jadrana, nego li kao demonstracija protivu Starokatolika.

Mi nemamo vremena, a ni dragocjenog nam prostora, da bi se detaljnije pozabavili ovako nedostojnim ispadima te gospode »Kristovih sljedbenika«, pak ćemo kao naš odgovor navesti samo ovo:

Mi smo odmah u prvom broju »Nove Zore« istakli, da ćemo biti daleko od i najmanjeg izazova sa naše strane, preporučujući Mir i Ljubav. Mi smo tomu ostali potpuno dosljedni bilo kojom prigodom, kao i za vrijeme same svečanosti. Toga ćemo se mi i u buduće držati. »Istina je u našim rukama; a istina se lako bori sa neistinom; lomača više nema, rekao je nedavno g. Prof. Sinovčić, na predavanju održanom u našem gradu. Zato mi nećemo slijediti primjere i metode Rimsko-Latinske Crkve, već ćemo na putu Velike Istine i dalje ostati na principu vjerske snošljivosti i široke slobode vjere i savjesti.

Razumljivo je, da su se gospoda prevarila, kad su računala, da će njihovu »smjelu« i plemenitu« akciju sa geslom »Živio Papa«, »Živio Rim« i t. d. odobriti, a čak i poduprijeti cijelo ovdašnje građanstvo. Medjutim dogodilo se je obratno. Kao i uvijek,

tako i ovog puta, koliko sa svog vjerskog, toliko sa svog nacionalnog ponosa, doslijedan svijetlim tradicijama Šibenik, - onaj Šibenik, - kojemu ni danas još nijesu potpunoma zacijelile rane italijanskog imperijalizma prvih godina našeg oslobođenja — onaj Šibenik, — koji još uvijek danomice bolno osjeća za na stotine hiljada svoje jednokrvne brće u Istri kojoj se — *putem skladne Papinsko - Musolinijeve politike*, blagoslivljajući jedan drugog — oduzmi i ono najdragocijenije blago, posljednje što još ima : *njihov narodni, materinski jezik*, — taj Šibenik, kažemo, *jednoglasno* je osudio ove ispade, a svojim mnogobrojnim učešćem na starokatoličkoj svečanosti u Krapnju, najbolje je dokazao, da je on, kao i sav naš narod daleko od tih i takvih ljudi.

Daleko bi zašli, kad bi htjeli da iznesemo sve nedopuštene makinacije Rimske Crkve. Glavno je, da su se gospoda ipak jednom svojom potpunom legitimacijom pretstavila našem narodu.

Razumljivo je, da je policijska vlast u ovoj stvari pravodobno intervenirala, te su kolovođe iskrsili zasluženu kaznu. Tako je između ostalih, kažnjen novčano, a i kaznom od više dana zatvora rim. pop Radić i prefekt rim. sjemeništa Felicinović, dok su istodobno sa još jednom ovećom grupom ostalih demonstranata tuženi i Držav. odvjetništvu radi daljnjeg postupka.

Prepuštajući, da se sa gospodom pozabave Držav. vlasti, a ne dajući iscrpnijeg odgovora na famozni letak „Hrvati Katolici“, jer je na istog, sa dovoljno jakom argumentacijom odgovorio naš g. Prof. Sinovčić, na svom predavanju prošlih dana u našem gradu, mi stavljamo samo nekoliko pitanja o kojima ponovno neka donese sud naše cij. građanstvo :

Dali je u duhu Kristove nauke i u skladu sa

postojećim pravnim poretkom u našoj Državi to, kad se jedan rimokat. svećenik, ujedno prefekt rim. sjemeništa, sin ugledne plemićke obitelji, baca jajima u automobile, kojima se voze najistaknutiji predstavnici Hrv. Starokat. Crkve, daklen Crkve od Države priznate i zaštićene svim postojećim držav. zakonima u tom pogledu ?

Da li je u duhu Kristove nauke i u skladu sa postojećim pravnim poretkom u našoj Državi to, kad rimokat. svećenici otvoreno sa propovjedaonice u Crkvi drže govore protivu Hrv. Starokat. Crkve nazivajući je najpogrdnijim riječima ; kad po istim Crkvama dijele kojekakve letke uperene protivu H. S. C. ; kad na sve nedopuštene načine huškaju narod ?

Da li je u duhu Kristove nauke i u skladu sa postojećim pravnim poretkom u našoj Državi to, kad rimokat. svećenici predvode svoje sjemeništarce, neke čak preobučene u civilna, odijela da demonstriraju i izazivlju neredu prigodom Starokatoličke proslave, i dok se sa parobroda kliče : »Živio Kralj,« »Živjela Jugoslavija,« dotle se sa obale viče »Živio Papa,« »Živio Rim« i t. d.

Da li je u duhu Kristove nauke i u skladu sa postojećim pravnim poretkom u našoj Državi to, kad neki rimokat. svećenici, istodobno profesori, otvoreno u školi govore đacima protivu Starokatoličke Crkve, Crkve od države priznate i zaštićene svim postojećim zakonima u tom pogledu ; kad isti rim. sveć. ne skidaju šešir dok se zaustavljaju pred otvorenim vratima Starokatoličke Bogomolje, za koje se vrijeme u istoj vrši služba Božja, baš u momentu, kad se obavlja sv. Pričest, daklem jedan Sveti Čin.

Dosta, jer bi daleko i daleko zašli.....!

Ako je ovo Kristova nauka, ako su ovo Isusovi sljedbenici, alal im vena!!!

SPALJIVANJE JUGOSLAVENSKE I FRANCUSKE ZASTAVE U BARIJU.

Kao što je poznato, prije nekoliko dana u Bariju, Italiji, fašisti su priredili velike demonstracije pred jugoslavenskim konzulatom protivu Jugoslavije i Francuske, pak su tom prigodom spalili jugoslavensku i francusku zastavu. Dok se to događa u Italiji, u Šibeniku rimokatolički svećenici i sjemeništarci kliču : »Živio Rim«. Daklem u potpunom sklavu sa Papinsko-Mussolinijevom politikom !

MUSSOLINIJEVI GOVORI.

Ovih dana talijanski diktator Mussolini drži po sjevernoj Italiji vatrene i borbene govore u kojima se prijeti svojim zapadnim i istočnim susjedima. Zna on dobro, da je za 42 milijona talijana pretjeran apeninski poluotok i za to bi htio da se proširi na Algir, Maroko i Dalmaciju. zaboravljajući da su to zemlje Francuza i Jugoslavena.

„Starokatolički Glasnik“. Izašao je drugi broj „Starokat. Glasnika“. Izdaje i uređuje g. Gustav Čerček, svećenik H.S.C. i biskupski delegat za Vojvodinu.

Iz uredništva.

Kako smo za mnoge adrese naših prijatelja saznali dosta kasno, prvi broj „Nove Zore“ mnogima je otpremljen sa velikim zakašnjenjem. Međudim današnji broj šaljemo svima redovito.

Molimo sve one, kojima šaljemo list, da pošalju redovito pretplatu, kako bi se kasnije izbjeglo nagomilanju duga. Ko ne želi da se pretplati, neka list vrati natrag.

Do otvorenja čekovnog računa, novac za pretplatu neka se šalje običnom pošt. uputnicom na adresu Uredništva : Ribarski put 680/II. Dojdućem broju priložit ćemo svima ček. uplatnicu.

Sve naše prijatelje pak molimo, da nam uznastojeci naći novih pretplatnika, odnosno da nam pošalju nekoliko adresa onih, kojima bi mogli poslati list na ugled.

Fotografije sa posvete Starokatoličke Crkve u Krapnju, mogu se dobiti kod blagajnika Župskog Vijeća u Šibeniku uz cijenu od Din. 5.— po komadu. Slika na stanici Din. 15.—

GRUBIŠIĆ & COMP.

ŠIBENIK

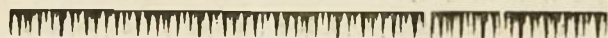
Špediterska poslovnica i pomorska agencija.

Telefon 43 i 24.

Brzojavi: Cianamid.

ŠIME ANTIĆ

ŠIBENIK

Trgovina
manufakturnom robom.
Veliki izbor šifona, zefira,
trikotaže i t. d.

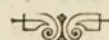
Cijene vrlo umjerene.
Posluga brza, tačna i solidna.

BOŽANSTVENA KOMEDIJA - PAKAO
sa 76 ilustracija slavnoga Dorè-a, 364 strane formata
35/27 cnt. Preveo prof. Stj. Buzolić. - Uvezano u zlatu.
Komad Din. 80.- Kod naručbe od 5 kom. 25% popusta.
Naručuje se kod: Tiskare E. Vitaliani i Sin. Šibenik

Ante Frua

ŠIBENIK

Ulica Kralja Tomislava.

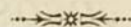

Skladište

D.M.C. i Trident
konca.

Otto Grabovac

ŠIBENIK

Bojadisar pokućstva.

Prima sve staro pokućstvo na lakiranje i
bojadisanje. — Izradba strogo solidna.
Cijene umjerene.

Brodogradišće „ISTOK“ - Jakov Torić

ŠIBENIK

Izrađuje i popravlja sve vrsti brodova, kao
kutera, motornih čamaca i t. d.